

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 14. januára 2013 (14.01)
(OR. en)**

5291/13

FIN 20

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Jordi AYET PUIGARNAU, riaditeľ,
v zastúpení generálneho tajomníka Európskej komisie

Dátum doručenia: 9. januára 2013

Komu: Uwe CORSEPIUS, generálny tajomník Rady Európskej únie

Č. dok. Kom.: COM(2012) 797 final

Predmet: SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE:
Systém Európskych škôl v roku 2011

Delegáciám v prílohe zasielame dokument Komisie COM(2012) 797 final.

Príloha: COM(2012) 797 final

V Bruseli 9. 1. 2013
COM(2012) 797 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

System Európskych škôl v roku 2011

OBSAH

1.	Úvod.....	3
2.	Situácia na školách.....	4
2.1.	Alicante.....	4
2.2.	Bergen.....	4
2.3.	Brusel.....	4
2.4.	Culham.....	5
2.5.	Frankfurt.....	5
2.6.	Karlsruhe.....	5
2.7.	Luxemburg.....	6
2.8.	Mol.....	6
2.9.	Mníchov.....	6
2.10.	Varese.....	6
3.	Rozpočtový vývoj a výzvy.....	7
4.	Politický vývoj a výzvy.....	8
4.1.	Otvorenie systému – akreditované školy.....	8
4.2.	Úprava platovej tabuľky vyslaných učiteľov/osôb poverených výučbou.....	9
4.3.	Preplnenie/infraštruktúra.....	9
4.4.	Rozdelenie nákladov medzi členské štáty.....	10
4.5.	Súdne spory.....	10
5.	Vývoj z pedagogického a organizačného hľadiska.....	11
5.1.	Reforma európskej maturity.....	11
5.2.	Opatrenia pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami (SEN).....	11
5.3.	Organizácia kurzov a štruktúra vyučovania.....	12
6.	Budúce výzvy.....	12

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

System Európskych škôl v roku 2011

1. Úvod

System Európskych škôl naďalej funguje v európskom kontexte vyznačujúcom sa hospodárskymi a rozpočtovými problémami, čo viedlo k úspornému riadeniu jeho výdavkov pri súčasnom zachovaní kvalitného vzdelávania.

Najvyššia rada európskych škôl (ďalej len „Najvyššia rada“) schválila v apríli 2010 rozpočet európskych škôl na rok 2011, pričom príspevok EÚ bol v porovnaní s predchádzajúcim rokom vyšší o 11 %, a to najmä kvôli zvýšeniu počtu žiakov o 2,6 %. Najvyššia rada tento rozpočet prijala pod podmienkou, že európske školy prijímú opatrenia na lepšiu kontrolu vývoja rozpočtu v budúcich rokoch.

V nadväznosti na rokovania medzi Radou a Európskym parlamentom bol schválený celkový rozpočet EÚ na rok 2011, ktorý obsahoval príspevok pre európske školy vo výške 164 mil. EUR. Tento príspevok do rozpočtu európskych škôl bol síce nižší ako príspevok schválený Najvyššou radou, prevyšoval však príspevok za rok 2010, ktorý predstavoval sumu 154 mil. EUR.

Rozhodnutie Parlamentu a Rady vykonať úpravu rozpočtu pre európske školy, ktorú požadovala Komisia¹, prinútilo európske školy, aby rýchlo prijali úsporné opatrenia, čo vyvolalo početné reakcie najmä zo strany združení rodičov európskych škôl a výboru zamestnancov. Komisia s týmito opatreniami súhlasila za predpokladu, že sa nimi nespochybnia základné zásady vzdelávania v európskych školách.

V záujme racionalizácie prijala Najvyššia rada v apríli 2011 dôležité rozhodnutia.

Okrem iného neustále rastúci počet žiakov a problémy, s ktorými sa stretávajú niektoré členské štáty v súvislosti s plnením povinností v oblasti infraštruktúry a s vysielaním učiteľov, postavil systém európskych škôl pred ťažkú skúšku.

¹ Situácia uvedená v nariadení o rozpočtových pravidlách európskych škôl (dokument 2011-07-D-17-fr-3 uverejnený na webovej stránke európskych škôl: http://www.eurc.eu/fichiers/contenu_fichiers1/577/2011-07-D-17-fr-3.pdf).

2. SITUÁCIA NA ŠKOLÁCH

Celkový počet žiakov v 14 európskych školách sa stále zvyšuje, z 22 778 žiakov v roku 2010 na 23 367 v roku 2011. Väčšinu žiakov systému európskych škôl (63 %) tvoria žiaci európskych škôl v Bruseli (44 %) a Luxemburgu (19 %). Žiaci kategórie 1² – ktorými sú najmä deti zamestnancov EÚ, európskych škôl a Európskeho patentového úradu v Mníchove – predstavujú 74 % (17 396) všetkých žiakov, ale niektoré menšie európske školy navštevuje len veľmi malý počet žiakov tejto kategórie. Žiaci kategórie 2³ predstavujú 5,12 % celkového počtu žiakov. V tejto kategórii žiakov sa prejavili dôsledky hospodárskej krízy, pretože pre túto kategóriu bolo podpísaných s európskymi školami menej dohôd. V kategórii 3⁴ pozostávajúcej zo žiakov, ktorých rodičia musia platiť školné, sa nachádza 4 774 žiakov (20 %).

2.1. Alicante

Počet žiakov navštevujúcich školu v Alicante je stabilný – na začiatku školského roku 2011 ich bolo 1 034, z toho 48 % žiakov kategórie 1, ktorými sú najmä deti zamestnancov Úradu pre harmonizáciu vnútorného trhu (OHIM). V európskych školách často býva najpočetnejšou jazykovou sekciovou jazyková sekcie hostiteľskej krajiny. V tomto konkrétnom prípade predstavujú žiaci španielskej sekcie 37 % celkového počtu žiakov.

2.2. Bergen

Počet žiakov navštevujúcich školu v Bergene sa mierne znížil zo 608 žiakov v roku 2010/2011 na 581 žiakov v roku 2011/2012, z čoho 109 žiakov (18 %) patrí do kategórie 1 a 472 žiakov (81 %) do kategórie 3.

V roku 2011 boli vykonané stavebné úpravy infraštruktúry, najmä renovácia športovej haly a systému klimatizácie.

2.3. Brusel

V európskych školách v Bruseli sa situácia týkajúca sa nadmerného počtu žiakov naďalej zhoršuje. Zvýšil sa počet žiadostí o zápis do európskej školy, a tým stúpol počet žiakov v štyroch európskych školách v Bruseli z 9 847 žiakov v roku 2010/2011 na 10 285 na začiatku školského roku 2011/2012.

V európskej škole Brusel I sa v období od školského roka 2010/2011 do školského roka 2011/2012 zvýšil počet žiakov približne o 60 (z 3 074 na 3 131 žiakov). Vzhľadom na veľkosť školského areálu a 14 samostatných budov zostáva prioritou európskej školy ďalšie zlepšovanie bezpečnosti (systém identifikačných preukazov, sledovanie videokamerou).

² Pravidlá pre prijatie do európskej školy sú uvedené v Zbierke rozhodnutí Najvyššej rady európskych škôl, v kapitole XII (dokument uverejnený na webovej stránke európskych škôl: http://www.eursc.eu/fichiers/contenu_fichiers1/1794/2011-04-D-4-fr-1.pdf).

³ Pozri poznámku pod čiarou č. 2.

⁴ Pozri poznámku pod čiarou č. 2.

Európska škola Brusel II má teraz zo štyroch európskych škôl v Bruseli najväčší počet žiakov – na začiatku školského roka 2011/2012 ich bolo 3 176. Tento veľmi vysoký počet žiakov spôsobuje každodenné organizačné problémy. Práce na novom parkovisku sa už začali a oficiálne bude parkovisko otvorené v roku 2012, čo umožní zlepšenie bezpečnosti na školskom ihrisku, kde v súčasnosti dvakrát denne parkuje približne päťdesiat školských autobusov.

Počet žiakov európskej školy Brusel III sa tiež zvýšil a na začiatku školského roka 2011 mala táto škola 2 919 žiakov. Nadmerný počet žiakov spôsobuje praktické problémy spojené s využívaním spoločných priestorov, čo je podobný prípad ako v európskych školách Brusel I a II.

V európskej škole Brusel IV sa počet žiakov opäť výrazne zvýšil (31 %), konkrétne z 809 na 1 059 žiakov. Vzhľadom na nedostatočné priestory v provizórnom objekte v Berkendaeli boli nainštalované prefabrikované budovy pre sedem dodatočných tried.

2.4. Culham

Na základe rozhodnutia Najvyššej rady z apríla 2007 európska škola v Culhame ukončí svoju činnosť postupne do roku 2017, pretože spoločný podnik JET (Joint European Torus – Spoločný európsky torus) sa presťahuje do Cadarache (Francúzsko). Na začiatku školského roka 2011 teda nebola otvorená žiadna nová trieda v materskej škole.

Britské úrady okrem iného predložili nový návrh na otvorenie národnej školy („free school“) v tomto objekte, ktorý nahradí pôvodne plánovaný návrh na vytvorenie „akadémie“. Otvorenie tzv. „free school“ je naplánované na september 2012, pričom triedy na rôznych stupňoch budú otvárané postupne a v závislosti od uzatvárania tried v európskej škole.

Európska škola a nová „free school“ budú spoločne využívať objekt v Culhame do júna 2017. Uvedené školy budú fungovať rozdielnym spôsobom, pokiaľ ide o pedagogické, správne a finančné aspekty, budú však spoločne využívať infraštruktúru a prevádzkové výdavky súvisiace s objektom. Tento projekt, ktorý umožní ďalšie fungovanie školy v objekte v Culhame po roku 2017, získal podporu Komisie.

2.5. Frankfurt

Počet žiakov v európskej škole vo Frankfurte sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšil o takmer 5 % a táto škola tak zaznamenala jednu z najvyšších mier nárastu počtu žiakov, ku ktorému došlo v dôsledku zvyšujúceho sa počtu zamestnancov Európskej centrálnej banky. V septembri 2011 bolo v tejto európskej škole zapísaných 1 136 žiakov, z toho 780 žiakov v kategórii 1. Táto škola je preťažená, pokiaľ ide o počet žiakov, a nemeckým úradom bola zaslaná žiadosť týkajúca sa dodatočnej infraštruktúry. Úrady však doteraz neobjasnili, či by náklady znášala Spolková krajina Hesensko alebo ministerstvo zahraničných vecí. Na rok 2012 škola okrem iného pripravuje oslavy desiateho výročia založenia školy.

2.6. Karlsruhe

Počet žiakov zapísaných v európskej škole v Karlsruhe sa už niekoľko rokov postupne znižuje – z 979 žiakov v roku 2008 na 933 v septembri 2011, z toho 173 žiakov (18,5 %) kategórie 1, 267 žiakov kategórie 2 a viac než polovica žiakov (493) kategórie 3.

Táto škola je príkladom miestneho spolufinancovania a od mesta Karlsruhe získala dotáciu (165 000 EUR v roku 2011), ktorá bola určená na vyslanie správcu a asistenta mestského úradu, ktorí pracujú v európskej škole. Spolková krajina Bádensko-Württembersko túto školu taktiež finančne podporuje a v roku 2011 jej vyplatila sumu vo výške 732 200 EUR.

2.7. Luxemburg

Európska škola Luxemburg I sa nachádza v Luxemburgu (vo štvrti Kirchberg) a v súčasnej dobe sa v jej priestoroch nachádza aj európska škola Luxemburg II, ktorá bude premiestnená do stáleho objektu vo štvrti Bertrange/Mamer na začiatku školského roka 2012/2013.

V roku 2011 tento objekt navštevoval nadmerný počet žiakov – približne 4 500 zapísaných žiakov (3 579 v európskej škole Lux I a 957 v európskej škole Lux II), čo viedlo k politike obmedzovania počtu zápisu v prípade detí, ktorých rodičia nie sú zamestnancami Európskej únie.

Luxemburské orgány vyvinuli veľké úsilie na uľahčenie školskej dopravy, ktorá je čiastočne organizovaná luxemburskými orgánmi a školou a čiastočne Združením pre školskú dopravu žiakov európskej školy Luxemburg I (ATSEE). Navyše bol v spolupráci s luxemburskými orgánmi vypracovaný plán mobility pre školu Luxemburg II v Bertrange/Mamer. Prebiehajú prípravy na otvorenie školy Luxemburg II v stálom objekte v Mameri, ku ktorému má dôjsť v roku 2012.

2.8. Mol

Počet žiakov v európskej škole v Mole je dosť stabilný so 767 žiakmi na začiatku školského roka 2011/2012, pričom 614 žiakov (80 %) patrí do kategórie 3 a 138 žiakov (18 %) do kategórie 1. Najpočetnejšími jazykovými sekciami sú holandská a anglická sekcia. Naopak nemeckú sekciu navštevuje dohromady len 72 žiakov zo všetkých stupňov.

2.9. Mníchov

Počet žiakov európskej školy v Mníchove sa už niekoľko rokov výrazne zvyšuje, k čomu dochádza v dôsledku zvyšovania počtu zamestnancov Európskeho patentového úradu, ktorých deti predstavujú väčšinu žiakov tejto školy. Pokiaľ nedôjde k rozšíreniu priestorov tejto školy, ktoré je plánované na rok 2016, bude sa aj naďalej uplatňovať politika obmedzovania počtu zápisov.

2.10. Varese

Počtom 1 366 žiakov, ktorí túto školu navštevovali na začiatku školského roka 2011/2012, zostáva počet žiakov v tejto škole stabilný. O niečo viac než polovica žiakov patrí do kategórie 1. Z dôvodov hospodárskej situácie sa počet žiakov kategórie 2 od roku 2008 (235) do roku 2011 (177) znižoval.

Napriek tomu, že stály zástupca Talianska pri Európskej únii v priebehu stretnutia s podpredsedom Komisie Šefčovičom potvrdil, že talianske úrady vyplatia tejto škole sumu vo výške 400 000 EUR, ktorú prisľúbili a ktorá mala byť určená na financovanie dodatočnej infraštruktúry, platba doteraz nebola vykonaná.

V roku 2011 škola vo Varese oslávila 50. výročie svojho otvorenia.

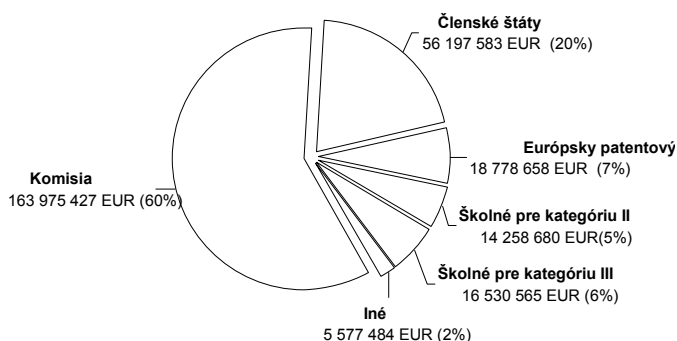
3. ROZPOČTOVÝ VÝVOJ A VÝZVY

Počet žiakov zapísaných v systéme európskych škôl sa zvýšil o 2,6 % v rokoch 2010 a 2011 z 22 778 na 23 367 žiakov. Do kategórie 1 patrí 17 396 žiakov, ktorí predstavujú približne 75 % celkového počtu žiakov. Počet žiakov kategórie 2, ktorá predstavuje o niečo viac ako 5 % žiakov, ovplyvnila hospodárska kríza (s európskymi školami bolo uzavretých menej dohôd). Do kategórie 3 patrí celkom 4 774 žiakov, teda o niečo viac než 20 %.

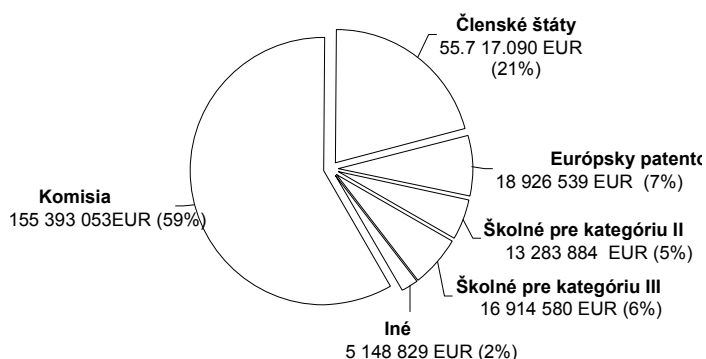
Ročné náklady na žiaka za európske školy ako celok predstavujú v roku 2011 11 918 EUR. Príspevky členských štátov sa vzhľadom na hospodárske podmienky znížili, niektoré členské štáty vyslali menej učiteľov. Na začiatku školského roka 2011 členské štáty nezabezpečili obsadenie 88 pracovných miest pre vyslaných učiteľov, čo je o 24 pracovných miest viac než v predchádzajúcom roku. Podiel dotácie z európskeho rozpočtu určený európskym školám sa teda zvýšil.

Rozpočtové príspevky (okrem prevedených prebytkov a využitia rezervných fondov):

za rok 2011 (spolu: 275 318 397 EUR):

za rok 2010 (spolu: 265 383 975 EUR):

Návrh rozpočtu na rok 2011 vo výške 171 mil. EUR, ktorý podporuje Komisia, prijala Najvyššia rada v apríli 2010. Schválenie tejto sumy zo strany Najvyššej rady však bolo podmienené zavedením úsporných opatrení, ako sú úprava platových tabuliek zamestnancov vyslaných do európskych škôl, reorganizácia vyučovania, objasnenie využitia finančných prostriedkov pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami (SEN – special educational needs). Komisia začlenila túto sumu vo výške 171 mil. EUR do návrhu rozpočtu predloženého rozpočtovému orgánu (Rade a Európskemu parlamentu).

V decembri 2010 rozpočtový orgán stanovil výšku príspevku z európskeho rozpočtu na rok 2011 na 164 mil. EUR. Komisia upozornila generálny sekretariát európskych škôl a požiadala európske školy, aby prijali urgentné úsporné opatrenia a dodržali tak rozpočtový rámec. V priebehu rokovaní správnej rady, ktoré sa uskutočnili na začiatku roku 2011, Komisia takisto požiadala európske školy, aby uviedli konkrétne príklady úspor, ktoré môžu dosiahnuť. V apríli 2011 Najvyššia rada prijala významné racionalizačné opatrenia týkajúce sa najmä štúdiá a vyučovania, ako aj internej organizácie – napríklad zníženie počtu hodín voľna pre koordinátorov v oblasti profesijného poradenstva, úprava metód výpočtu týkajúcich sa času stráveného koordináciou pomoci pri vyučovaní, koordináciou žiakov s osobitnými potrebami a žiakov bez jazykových sekcií (SWALS)⁵. Platová tabuľka učiteľov a osôb poverených vedením vyučovania v európskych školách bola rovnako upravená tak, aby bola v súlade s platovou tabuľkou uvedenou v služobnom poriadku európskych úradníkov, ktorá sa uplatňuje od reformy v roku 2004.

4. POLITICKÝ VÝVOJ A VÝZVY

4.1. Otvorenie systému – akreditované školy

Otvorenie systému európskych škôl národným systémom je jedným z hlavných aspektov reformy, ktorú prijala Najvyššia rada európskych škôl v apríli 2009 v Štokholme. Uvedené otvorenie systému spočíva v akreditácii národných škôl, vďaka ktorej budú môcť ponúknuť európske vzdelávanie a priviesť žiakov k európskym maturitným skúškam. Tieto európske školy takzvaného typu II (EET2) ponúkajú školskú výučbu deťom zamestnancov Európskej únie, ktorí pôsobia na miestach na území EÚ, kde sa nenachádza žiadna európska škola. Tieto akreditované školy financované v rámci národného systému môžu získať finančný príspevok z rozpočtu EÚ v pomere k počtu detí zamestnancov Únie, ktoré tieto školy navštevujú. Dňa 8. decembra 2010 Komisia prijala rozhodnutie týkajúce sa pridelovania príspevku Európskej únie.

Žiadosť o akreditáciu vzdelávacieho zariadenia sa podáva na základe iniciatívy členských štátov. Akreditačný postup spočíva v podpise dohovoru medzi zákonným zástupcom vzdelávacieho zariadenia a generálnym tajomníkom európskych škôl, ktorý zastupuje Najvyššiu radu európskych škôl.

Päť zo šiestich národných škôl, ktoré schválila Najvyššia rada, podpísalo dohodu o príspevkoch v roku 2011 a získalo prvé platby Komisie za školský rok 2009/2010, 2010/2011 a 2011/2012. Výška príspevku EÚ za tieto tri školské roky predstavuje 7 419 967 EUR.

Medzi šesť akreditovaných škôl patria: „Scuola per l'Europa“ v Parme (Taliansko), ktorá sa nachádza neďaleko Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín (EFSA); „Centre for European Schooling“ v Dunshaughline (Írsko) v blízkosti Potravinového a veterinárneho úradu Komisie; „School of European Education“ v Heraklione (Grécko) v blízkosti Európskej agentúry pre bezpečnosť sietí a informácií (ENISA); „European Schooling“ v Helsinkách (Fínsko) pri Európskej chemickej agentúre (ECHA); európska škola v Štrasburgu (Francúzsko), ktorá sa nachádza neďaleko európskych inštitúcií (Európsky parlament a Európsky ombudsman) a Medzinárodná škola Provence-Alpes-Côte d'Azur v Manosque (Francúzsko) pri výskumnom centre ITER v Cadarache.

⁵ SWALS: žiaci bez jazykovej sekcie, ktorí sú zvyčajne zapísaní do jednej zo sekcií procedurálneho jazyka.

V prípade troch ďalších škôl proces akreditácie ešte prebieha: škola európskeho vzdelávania v Haagu (Holandsko), ktorej otvorenie je plánované na august 2012; Tallinn European Schooling (Estónsko); „European School of Copenhagen“ (Dánsko).

Otvorenie systému okrem iného tiež umožňuje, aby sa v rámci pilotného projektu vydávali oprávnenia vzdelávacím zariadeniam, v ktorých síce deti zamestnancov EÚ neštudujú, ale ktoré uplatňujú európsky vzdelávací plán, a tým sa z nich stávajú európske školy takzvaného typu III. Nemecko v tejto súvislosti predložilo spis týkajúci sa vzdelávacieho zariadenia, ktoré bude otvorené v septembri 2012 v Bad Vilbéli.

4.2. Úprava platovej tabuľky vyslaných učiteľov/osôb poverených výučbou

Existuje istá paralelná väzba medzi postavením zamestnancov vyslaných do európskych škôl a postavením zamestnancov európskych inštitúcií. Po reforme služobného poriadku zamestnancov EÚ v roku 2004, a najmä po úprave tabuliek základných platov, nebol základný plat zamestnancov vyslaných do európskych škôl zodpovedajúcim spôsobom upravený. Najvyššia rada európskych škôl preto schválila úpravu platovej tabuľky v decembri 2010 s cieľom zosúladiť ju s platovou tabuľkou uvedenou v služobnom poriadku EÚ.

Tieto nové ustanovenia sa uplatnia na osoby, ktoré sú zaregistrované v systéme európskych škôl od 1. septembra 2011. Postavenie zamestnancov vyslaných do európskych škôl bolo zodpovedajúcim spôsobom upravené.

4.3. Preplnenie/infraštruktúra

Stále väčší počet žiadostí o zápis žiakov kategórie 1 má za následok aj väčšiu potrebu dodatočných priestorov. Niektoré európske školy čelia vážnej situácii v dôsledku nadmerného počtu žiakov, čo prináša každodenné praktické problémy. To je najmä prípad škôl v Bruseli, Luxemburgu, Frankfurtu a Varese.

Vzhľadom na zvýšenie počtu detí zamestnancov EÚ a predvídateľný vývoj počtu žiakov v budúcich rokoch sa Najvyššia rada európskych škôl v apríli 2010 rozhodla požiadať belgické úrady o predloženie návrhu objektu piatej európskej školy v Bruseli. Z číselných odhadov vyplýva, že od roku 2015 bude nutné v Bruseli postaviť piatu európsku školu napriek tomu, že v septembri 2012 bola otvorená európska škola v Laekene.

Generálny tajomník európskych škôl v roku 2011 niekoľkokrát písomne kontaktoval belgické úrady a vyzýval ich na predloženie návrhu objektov, ktoré by mohli byť vhodné na umiestnenie piatej bruselskej európskej školy. V priebehu roku 2011 Komisia dôrazne vyzývala belgické orgány, aby začali rokovania týkajúce sa umiestnenia piatej európskej školy a aby sa vybrané miesto nachádzalo blízko hlavných obytných štvrtí, v ktorých žijú a pracujú zamestnanci európskych inštitúcií. Počas menovania belgického predsedu Elia di Rupo v decembri 2011 ho podpredseda Komisie Šefčovič písomne kontaktoval so žiadosťou o začatie rokovaní, ktorých cieľom malo byť predloženie návrhu objektov vhodných na umiestnenie piatej európskej školy. S belgickými úradmi boli nadviazané bilaterálne kontakty, po ktorých podpredseda Komisie Šefčovič zaslal predsedovi belgickej vlády druhý list, žiadnu oficiálnu odpoveď s návrhom však doposiaľ nedostal.

Európska škola Luxemburg II s budúcou kapacitou 3 000 žiakov sa presťahuje do stáleho objektu Bertrange/Mamer na začiatku školského roka 2012. Moderné vybavenie, ktoré bude mať táto veľká škola k dispozícii, výrazne zlepši každodenný život všetkých žiakov, ktorí museli doteraz používať jeden objekt pre obe školy.

Európska škola Brusel IV, ktorú bude môcť navštevovať približne 2 800 žiakov, sa takisto presťahuje do stáleho objektu v Laekene v septembri 2012. Renovácia a výstavba v tomto objekte, ktoré predstavujú významný architektonický projekt, pokračujú podľa plánu.

Žiaci európskej školy Brusel IV, ktorí dočasne využívajú objekt v Berkendaeli, budú premiestnení do Laekenu na začiatku školského roka 2012. Škola sa z praktického hľadiska a z hľadiska zapojenia žiakov usilovne snaží o to, aby sa táto zmena uskutočnila v najlepších možných podmienkach.

4.4. Rozdelenie nákladov medzi členské štáty

V roku 2011 predstavoval finančný príspevok EÚ do systému európskych škôl približne 60 % celkového rozpočtu, konkrétne 164 mil. EUR.

Príspevok EÚ je vyrovnávacou dotáciou a závisí od výšky príspevkov členských štátov, pokiaľ ide o vyslaných učiteľov, ktorí naďalej poberajú vnútroštátnu mzdu. Počet pracovných miest vyslaných učiteľov, ktoré neboli členskými štátmi obsadené, stúpa už niekoľko rokov, čoho následkom je zvýšenie finančného príspevku Európskej únie. Podpredseda Komisie Šefčovič intervenoval v Rade ministrov poverených oblasťou vzdelávania a v septembri 2011 listom pripomenul členským štátom, že by si mali plniť svoje povinnosti v tejto oblasti.

V priebehu svojho predsedníctva v systéme európskych škôl v období 2011/2012 sa Spojené kráľovstvo znovu rozhodlo začať debatu o rozdelení nákladov medzi členské štáty a prioritne sa touto otázkou v priebehu svojho predsedníctva zaoberať. Spojené kráľovstvo a Írsko chcú znovu posúdiť počet svojich vyslaných učiteľov, pretože sa domnievajú, že ich počet je mimoriadne vysoký vzhľadom na veľký záujem o vyučovanie v anglickom jazyku. Z dôvodu rozpočtových ťažkostí, ktorým čelia všetky členské štáty, je pre ne totiž vyslanie učiteľov do európskych škôl stále komplikovanejšie. Európska únia tak znáša dodatočné finančné náklady na financovanie osôb poverených vyučovaním.

Generálny sekretariát európskych škôl pripravil prehľad, ktorý bol predložený Najvyššej rade v decembri 2011. S cieľom vyriešiť túto otázku bola vytvorená osobitná pracovná skupina, ktorá bude musieť situáciu analyzovať a navrhnúť riešenie.

4.5. Súdne spory

Na základe žalôb podaných na Súdny dvor boli vyhlásené dva rozsudky.

V prípade prvej žaloby šlo o spor medzi Komisiou a Spojeným kráľovstvom (C-545/09). Komisia sa domnievala, že Spojené kráľovstvo si nesplnilo svoje povinnosti vyplývajúce zo služobného poriadku a že porušilo Dohovor o štatúte európskych škôl tým, že učiteľom vyslaným do európskych škôl neupravilo ich platy (a neposkytlo im možnosti profesijného postupu a povýšenia), zatiaľ čo platy učiteľov zamestnaných v národných školách v priebehu ich vyslania upravené boli. Šlo o prvú žalobu podľa článku 26 Dohovoru o štatúte európskych škôl. Vo februári 2012 Súdny dvor vyjadril súhlas so stanoviskom generálneho advokáta a rozhodol v prospech Komisie.

Druhá vec sa týkala prejudiciálneho konania o otázke podanej Radou pre sťažnosti európskych škôl v súvislosti s úpravou odmien profesorov anglického jazyka v prípade výkyvov výmenných kurzov (C-196/09). Súdny dvor rozhodol o svojej nepríslušnosti v tejto veci vzhľadom na to, že Rada pre sťažnosti je súčasťou „medzinárodnej organizácie“, a nie vnútroštátnym orgánom.

V prípade jednej žaloby stále nebol vyhlásený rozsudok očakávaný v roku 2011. Ide o prípad miestneho belgického učiteľa, ktorý podal žalobu na vnútroštátnom súde v Belgicku v súvislosti s vyplácaním príspevku na dovolenku pred rokom 2004. Samotná platba bola vyhlásená za prípustnú, ale stále sa očakáva rozsudok týkajúci sa jej spätnej účinnosti. Tento rozsudok by mohol prípadne spôsobiť veľké výdavky pre rozpočet európskych škôl.

5. VÝVOJ Z PEDAGOGICKÉHO A ORGANIZAČNÉHO HĽADISKA

5.1. Reforma európskej maturity

V rámci reformy z roku 2009 a otvorenia systému európskych škôl si Najvyššia rada priala zjednodušiť a znížiť náklady na európsku maturitu pri súčasnom zachovaní jej vysokej úrovne. Na zasadnutí Najvyššej rady, ktoré sa konalo v apríli 2011, sa prijali rozhodnutia, ktoré mali zjednodušiť organizáciu skúšok, znížiť súvisiace náklady a prehodnotiť obsah týchto skúšok. Najvyššia rada okrem toho v decembri 2011 prijala úpravu postupov pri opravách písomných skúšok tvoriacich súčasť európskej maturity (išlo najmä o anonymitu odovzdaných testov), ako aj úpravu podstaty, počtu a váhy písomných a ústnych skúšok.

Tieto postupy sa budú musieť začleniť do nariadenia o európskej maturite a do jeho vykonávacieho nariadenia pred tým, ako na začiatku skúškového obdobia 2014 nadobudnú účinnosť.

5.2. Opatrenia pre žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami (SEN)

V školskom roku 2010/2011 bolo v systéme európskych škôl zaregistrovaných 619 žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami, čo v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi (477 v roku 2008/2009, 574 v roku 2009/2010) predstavuje zvýšenie. Rozhodnutia Najvyššej rady európskych škôl prijaté v apríli 2011, ktoré sa týkali vytvorenia novej kategórie zamestnancov – asistentov žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami –, ako aj zoskupenia žiakov s rovnakým druhom problémov na účely ich doučovania v rámci skupiny žiakov s osobitnými vzdelávacími potrebami, umožnili racionálnejšie využívanie zdrojov im určených a obmedzenie celkových nákladov súvisiacich s doučovaním týchto žiakov na sumu vo výške 4 526 927 EUR v roku 2011, teda o 180 988 EUR menej v porovnaní s rokom 2010.

5.3. Organizácia kurzov a štruktúra vyučovania

Najvyššia rada rozpočet na rok 2011 prijala pod podmienkou, že sa zavedú opatrenia na kontrolu vývoja nákladov. Na zasadnutí Najvyššej rady v apríli 2011 preto táto rada prijala nové opatrenia, ktorých cieľom bolo objasniť a podrobnejšie opísať pravidlá týkajúce sa organizácie výučby a voliteľných predmetov⁶ [najmä veľkosť skupiny pre vyučovanie jazykov, vyučovanie iného národného jazyka (ONL)⁷ a vyučovanie žiakov bez jazykových sekcií (SWALS)].

Tieto rozhodnutia umožnili zabezpečiť účinnejšiu organizáciu vzdelávania a dosiahnutie potrebných úspor v súčasnom rozpočtovom kontexte.

6. BUDÚCE VÝZVY

Medzi najväčšie výzvy budúcich rokov, ktorých cieľom bude zabezpečenie udržateľnosti systému európskych škôl, patrí úsporné nakladanie s rozpočtom pri súčasnom zachovaní kvalitnej výučby, ako aj spravodlivé rozdelenie nákladov týkajúcich sa európskych škôl medzi členské štáty.

Európske školy budú musieť naďalej správne nakladať so svojím rozpočtom a dosahovať úspory pri súčasnom zachovaní kvalitnej výučby. Komisia súhlasí s obavami všetkých aktérov pôsobiacich v systéme európskych škôl, ktoré sa týkajú zachovania podstaty vzdelávacieho obsahu a zabezpečenia takej úrovne vzdelania, ktoré žiakom po zložení maturitnej skúšky sprístupní vysokoškolské vzdelanie, ktoré si vybrali.

Členské štáty budú musieť nájsť riešenia, aby sa zhodli na takom rozdelení nákladov, ktoré rovnomerne rozloží zaťaženie medzi jednotlivé štáty. Komisia bude naďalej pracovať na tom, aby sa dospelo k trvalému vyriešeniu tejto otázky.

Komisia naďalej nalieha na belgické orgány s cieľom získať objekt pre piatu európsku školu v Bruseli do roku 2015, aby tak mohla riešiť otázku vývoja počtu žiakov a uspokojiť žiadosti o zápis, ktoré stále pribúdajú. Diskusie o otvorení európskej školy v Laekene ukázali, aký dosah má umiestnenie tejto školy na zladenie pracovného a rodinného života zamestnancov EÚ, ktorých deti nie vždy môžu navštevovať miestne školy. Piata európska škola bude teda musieť byť umiestnená neďaleko hlavných obytných štvrtí a kancelárií zamestnancov EÚ.

Vďaka postupnému otváraniu systému európskych škôl budú môcť národné školy ponúknuť učebný plán európskych škôl, ktorý povedie k európskej maturite. Navyše poskytnutie finančného príspevku Európskej únie pre žiakov, ktorých rodičia pracujú v inštitúciách EÚ, by malo členské štáty podporiť v tom, aby požiadali o akreditáciu národných škôl, a mnohým žiakom by mal tento príspevok umožniť, aby využili učebný plán európskych škôl a európsku maturitu, ktorá je uznávaná vo všetkých členských štátoch.

⁶ Dokument 2011-04-D-7-fr-3 („Rozhodnutia Najvyššej rady európskych škôl prijaté v apríli 2011, kapitola IX, bod B.4) uverejnený na webových stránkach európskych škôl: http://www.eursec.eu/fichiers/contenu_fichiers1/1664/2011-04-D-7-fr-3.pdf.

⁷ ONL: iný národný jazyk (irčina, maltčina, fínčina/švédčina).